

სადღმე მურაბიშვიდმა იუნესკო-ს კავკასიური ენების საერთაშორისო დღის დაწესების ინიციატივით მიმართა



საქართველოს პრეზიდენტმა საფრანგეთის რესპუბლიკაში სამუშაო ვიზიტის ფარგლებში მონაწილეობა მიიღო იუნესკო-ს 75 წლისთავისადმი მიძღვნილ ფორუმში, რომელზეც მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის პირველი პირები შეიკრიბნენ და მსოფლიოს თანამედროვე გამოწვევებთან გამკლავების მიმართულებით, ორგანიზაციის მნიშვნელობასა და როლზე ისაუბრეს.

„75 წელი გავიდა იუნესკო-ს დაფუძნებიდან, მას შემდეგ რაც ყველაფერი გაკეთდა, რომ ჩვენ დავახერხებოდით და დაგვეცვა კაცობრიობის ყველა მემკვიდრეობა, რათა მშვიდობიან სამყაროში შეგვძლებოდა საკუთარი თავი მიგვეძღვნა იმ ყველაფრისთვის, რაც კაცობრიობის სიმდიდრეს ქმნის. ჩვენ კვლავ ახადი და უფრო და უფრო ძლიერი გამოწვევების წინაშე ვდგავართ.

ჩვენი ერთობრივი კურტურული მემკვიდრეობა, აგრესიის ობიექტად რჩება, აგრესიისა, რომლის მიზანიც ერთნის ისტორიის, მეორენის იდენტობისა და ყველას კურტურის წაშლაა.

განათლებაზე წვდომა, ის სიკეთე, რომელიც ყველაზე მეტად უნდა იყოს გაზიარებული, არათანაბრად გადანაწილებულ უფრებად რჩება, იმ უფრებად, რომელიც დღესაც კი მრავალი ქარისა და ბავშვისათვის აკრძალულია.

დღეს ჩვენი პრანეტის სხვადასხვა ადგილზე არსებული კონფლიქტები,

რომელიც გადაჭრაც გვსურს, არა მხოლოდ მონუმენტებს, არამედ კურტურას, ისტორიას და, რა თქმა უნდა, სოციოლოგიას ანადგურებს. ავღანეთი, სირია, ეს ყველაზე აქტუალური ორი შემთხვევა რომ ვახსენოთ, მტკივნეული მაგარიტებია იმ რეალობისა, რომელიც არსებობას არ წყვეტენ“, – განაცხადა სადომე ბურაბიშვილი.

სადომე ბურაბიშვილის თქმით, საქართველო თავად არის ამ გამონგვევის წინაშე.

„აფხაზეთში, რუსეთის მიერ ოკუპირებულ ტერიტორიაზე, ისევე, როგორც სამხრეთ ოსეთში, მრავალი შუასაუკუნეების ეკლესია, კათედრალი და მონასტერი განადგურების პირასაა და დამახინჯების წინაშე დგას. ეს მხოლოდ ერთ რამეს ემსახურება, წაშაროს საქართველოს კვარი ჩვენი ტერიტორიებიდან. ახლა ქართულ ენასა და ქართულ ენაზე განათლებაზე წვდომა აკრძალულია. არცერთი სკოლა აღარ ასწავლის ენას, ქართულენოვანი კლასები დაიხურა. დღეს საფრთხის ქვეშაა თავად აფხაზეთი ენა, კურტურულ უფრებებთან ერთად რეპრესირებულია ადამიანის უფრებები.

ყველა შემთხვევაში, ძარალობა ანადგურებს ინდივიდს, მის იდენტობას და საზოგადოებას. მნიშვნელოვანია, რომ იუნესკო-მ პასუხი გასცეს თანამედროვე დროის ამ გამონგვევებს, გარკვეულწილად თანამედროვე ხედვანყოებითაც. შესაძრებელია იმაზე ფიქრი, რომ გაციფრუებას შეუძლია ხერი შეუწყოს იმის კონსერვაციას, რის გაქრობასაც ზოგიერთები რამობენ, იმ მონუმენტების კონსერვაციას, რომლის გაქრობასაც აგრესორები ცდილობენ.

მსურს, ყურადღება შევარჩრო სხვა ძირითად გამონგვევაზე, რომელიც დღეს ჩვენი და ყველა საზოგადოების სიმსივნეა. ეს არის სიძუღვიღის ენა, რომელიც თავს ესხმის განათებასა და ინტერექტს და გვიკრძალავს ერთმანეთის გაგებას. ეს არის ის, რაც ჩვენ გვყოფს და პოღარიზებას ახდენს – ეს სიძუღვიღის ენაა, რომელსაც თან ახლავს ცრუ, ფეიკინფორმაცია და რომელსაც სოციოლოგი ქსედები ასე ხაღისიანად აგრცედებენ. მას სურს დაყოფით, ფრაგმენტაციით და პოღარიზებით გაანადგუროს ის, რაც კაცობრიობის საერთო საფუძველია, სწორედ ის, რის კონსოლიდაციას და დაცვასაც ეს ორგანიზაცია ახდენს.

დოკუმენტი, რომელიც იუნესკო-მ ახდახან მიიღო, რათა გაუმკლავდეს სოციალურ ქსელში სიძუღვიდის ენის მოზღვაებას, პირველი და მნიშვნელოვანი ნაბიჯია, რომელსაც მხარი უნდა დაუჭიროთ და გავაზიაროთ ყველამ ჩვენს ქვეყანებში. ჩვენ უნდა გავერთიანდეთ, რათა სიძუღვიდის ენაზე გავიმარჯვოთ. ჩვენ უნდა გავერთიანდეთ, რათა შევინარჩუნოთ ენები, რომლებიც ერთმანეთის გაგებაში გვხმარებიან და რომლებიც თავად გაქრობის ობიექტები არიან.

დასასრულს, მინდა თქვენი ყურადღება მივაპყრო კავკასიურ ენათა ოჯახზე, რომელიც ყველაზე პატარა რინგვისტური ოჯახია ევრაზიის კონტინენტზე, თუმცა ათეუდ ენას მოიცავს. აფხაზური ენა ერთ-ერთია იმ მრავალ ენათა შორის, რომლებიც კავკასიას უძველესი დროიდან წარმოაჩენდნენ და რომელსაც არაბები ენების მთას უწოდებდნენ. კავკასიური ოჯახის ენები, ყველა, ქართული ენის გარდა, გაქრობის საფრთხის წინაშე მდგომი ენების სიაშია.

მსურს თქვენ და ამ ორგანიზაციას, მოგმართოთ ინიციატივით, რომელიც მიზნად ისახავს საერთაშორისო საზოგადოების ყურადღების მოპყრობასა და მის ჩართულობას, რათა დაწესდეს კავკასიური ენების საერთაშორისო დღე. ჩვენ ეს ენები უნდა გადავარჩინოთ, ისევე, როგორც უნდა ავკრძაროთ სიძუღვიდის ენა“, – განაცხადა საქართველოს პრეზიდენტმა.